

MUITINĖS KONSULTACINIO KOMITETO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2020 m. spalio 28 d. Nr. 5BE-340
Vilnius

Posėdis įvyko 2020 m. rugsėjo 21 d. 10 val. Muitinės mokymo centre, Jeruzalės g. 25, Vilnius

Posėdžio pirmininkas Jonas Miškinis

Posėdžio sekretorė Indrė Norkeliūnė

Dalyvavo (dalyvių sąrašas pridedamas).

DARBOTVARKĖ:

1. Tyrimo „Elektroninės prekybos iš trečiųjų šalių poveikis Lietuvos mažmeninės prekybos sektoriui ir Valstybės biudžetui“ pristatymas (Rūta Vainienė, Lietuvos mažmeninės prekybos įmonių asociacijos vykdančioji direktorė, Titas Budreika, ESTEP) analitikas).
2. Elektroninė prekyba: pokyčiai, susiję su muitinės veikla (Justas Dukavičius, Muitinės departamento Muitų politikos skyriaus vyriausiasis specialistas).
3. BREXIT: kaip vyks Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES (Šarūnas Avižienis, Muitinės departamento Muitų politikos skyriaus vedėjas).
4. Kiti klausimai.

Muitinės konsultacinio komiteto (toliau – MKK) posėdį pradėjo Muitinės departamento (toliau – MD) generalinio direktoriaus pavaduotojas, atliekantis generalinio direktoriaus funkcijas, Jonas Miškinis. Posėdžio pirmininkas pristatė posėdžio darbotvarkės klausimus ir pasiūlė jiems pritarti.

Darbotvarkei vienbalsiai pritarta.

1. SVARSTYTA. Tyrimo „Elektroninės prekybos iš trečiųjų šalių poveikis Lietuvos mažmeninės prekybos sektoriui ir Valstybės biudžetui“ pristatymas (Rūta Vainienė, Lietuvos mažmeninės prekybos įmonių asociacijos vykdančioji direktorė, Titas Budreika, ESTEP analitikas).

R. Vainienė informavo, kad Viešosios politikos analizės ir konsultacijų bendrovė ESTEP atliko tyrimą „Elektroninės prekybos iš trečiųjų šalių poveikis Lietuvos mažmeninės prekybos sektoriui ir Valstybės biudžetui“. Siūlo išnaudoti tyrimo rezultatus ir pasižiūrėti, kokia bus situacija ateityje.

T. Budreika skaidrėmis pristatė tyrimo išvadas ir rekomendacijas. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. apie 48 proc. Lietuvos gyventojų pirkė internetu, o apie 19 proc. – iš trečiųjų šalių. Elektroninės prekybos iš trečiųjų šalių apyvarta Lietuvoje 2019 m. siekė 142 mln. Eur, iš jų apie 18 mln. Eur sudarė mažos vertės siuntos. Šiuo metu tik 3 iš 1000 siuntų yra apmokestinamos. 2019 m. valstybės biudžeto netekimai Lietuvoje dėl nepakankamai gerai veikiančios siuntų apmokestinimo sistemos siekė 31,6 mln. Eur. Papildomi netekimai dėl galiojančių lengvatų sudarė 8,3 mln. Eur. Prognozuojama, kad dėl COVID-19 krizės ir toliau besikeičiančių vartotojų internetu pirkimo įpročių, 2020 m. el. prekybos apyvarta augs greičiau, nei augo pastaraisiais metais. Rekomenduojama ištirti galimybę LR muitinei turėti prieigą prie visų AB Lietuvos pašto ir kitų kurjerių gaunamų siuntų pagrindinės informacijos, siekiant sudaryti galimybes vertinti siuntų keliamą riziką pagal įvairius rizikos požymius. Siūlytina ištirti galimybę LR muitinei sukurti automatizuotą siuntų rizikos vertinimo modelį, įdiegti sistemą, kuri galėtų automatiškai tikrinti visų siuntų deklaruotą vertę, inicijuoti visuomenės informavimo kampaniją (pristatymas pridedamas).

Vyko diskusija.

Š. Avižienis pakomentavo, kad tyrimas įdomus, tačiau neapimantis detalesnių sprendimo įgyvendinimo būdų. Siūloma muitinei daugiau dėmesio skirti smulkių siuntų tikrinimui, tačiau tyrime nenurodyta, kiek papildomų išteklių tam prireiks, kokią poveikį tai turės muitinei ir verslui (taip pat ir dėl tikėtino smulkių siuntų srautų persiskirstymo) ir koks būtų reikalingų papildomų išteklių ir prognozuojamos naudos santykis.

L. Petronienė (UAB „DHL Lietuva“) pasisakė, kad Lietuvos muitinė turi glaudžiau bendradarbiauti su Valstybine mokesčių inspekcija (toliau – VMI). DHL siuntų vertės nustatymui naudoja tam tikrus kriterijus, tačiau pasakyti, kokios tikrosios sandorių vertės, gali tik mokesčių administratorius, kadangi dauguma asmenų neužsiima jokia muitinės prižiūrima veikla ir juos kontroliuoja VMI. Mano, kad VMI turėtų vaidinti didesnę vaidmenį ir glaudžiau bendradarbiauti su muitine. Pritarė nuomonei, kad didesnis prekių siuntų tikrinimas pareikalaus papildomų administracinių išlaidų ne tik iš muitinės, bet ir iš skubių siuntų vežėjų.

J. Miškinis padėkojo už tyrimo pristatymą, pateiktas įžvalgas ir pasakė, kad muitinė vertė nustatoma vienodais metodais visoje ES, o kiti nei sandorio vertės muitinio įvertinimo metodai yra gana sudėtingi. Akcentavo, kad PVM surinkimo klausimą reikėtų spręsti kitais būdais – pvz., apmokestinant prekes užsakymo metu ar pan. Pažymėjo, kad studijoje neįvertinta aplinkybė, kad ES valstybėse narėse taikomi skirtingi PVM tarifai (nuo 15 iki 27 proc.). Teisės aktuose numatytos mokesčių lengvatos yra politinis sprendimas. Be to, akcentavo, kad PVM surinkimas yra imlus darbu procesas.

R. Vainienė akcentavo, kad prekybos laisvė ir vienodos konkurencinės sąlygos, šešėlio mažinimas yra labai svarbūs dalykai ir su tuo susiję sprendimai turėtų būti laikomi prioritetiniais.

J. Miškinis, apibendrindamas diskusiją, pažymėjo, kad aptartos problemos aktualios, ir pakvietė pereiti prie antro darbotvarkės klausimo.

2. SVARSTYTA. Elektroninė prekyba: pokyčiai, susiję su muitinės veikla (Justas Dukavičius, Muitinės departamento Muitų politikos skyriaus vyriausiasis specialistas)

J. Dukavičius pristatė pokyčius mažos vertės siuntų apmokestinimo bei deklaravimo srityje, kurie įsigalios nuo 2021 m. liepos 1 d. (pristatymas pridedamas).

3. SVARSTYTA. BREXIT: kaip vyks Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES (Šarūnas Avižienis, Muitinės departamento Muitų politikos skyriaus vedėjas).

Š. Avižienis informavo, kokie pokyčiai ir procedūros laukia Lietuvos verslo subjektų po Brexit'o vykdant prekių apyvartą su Jungtine Karalyste nuo 2021 m. sausio 1 d., pasibaigus jos išstojimo iš ES sutartyje nustatytam pereinamajam laikotarpiui (pristatymas pridedamas).

4. Kiti klausimai.

A. Bertašius pasiūlė sudaryti darbo grupę iš pagrindinių asociacijų (Lineka, Linava, Pašto siuntų, Muitinės praktikų) atstovų, pateikė sąrašą pirmų svarstytinų klausimų. Minėtoje darbo grupėje aptarti klausimai ir siūlomi sprendimai galėtų būti pristatyti MKK posėdžiuose.

J. Miškinis atsakė, kad į šį Lietuvos nacionalinės ekspeditorių ir logistų asociacijos siūlymą bus atsižvelgta, tačiau priminė, kad panašaus pobūdžio klausimai yra svarstomi MKK taryboje. Atsižvelgus į COVID-19 situaciją, minėtus klausimus pasiūlė svarstyti su verslu elektroninėje erdvėje.

Posėdžio pristatymų skaidrės paskelbtos muitinės internetinėje svetainėje.

Posėdžio pirmininkas

Jonas Miškinis

Posėdžio sekretorė

Indrė Norkeliūnė